

Barcelona 29 de Febrer de 1924

L'Esquella de la Torratxa

Any XLVII Número 2347 15 cèntims — Atrassats, 30

EL CARNAVAL D'AQUEST ANY

Projecte de carrossa simbolitzant les subsistències,
que a la rua tindria molt èxit.

PIANOS ELÉCTRICS

Ultim model per a

BARS, SOCIETATS, BALLS, ETC., ETC.

88 NOTES - CENTRADOR AUTOMATIC

per a tota mena de ROTLLOS de qualsevol MARCA

7.000 pessetes

En els aparadors de la casa **R. MARISTANY**, Plaça Catalunya, 18,

poden veure's funcionar contínuament tots els dies de 5 a 8

BICICLETES

Motos

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Teléfon 1445 A - BARCELONA

∴ PENELLONS ∴

EL MILLOR REMEI:

TOPIO GILKENS

Preu del remei: 1'25. En venda: Segalá, Rambla de les Flors, 14 y Farmacies

Soler i Torra Germans

BANQUERS

Rambla d'Estudis n.º 13 i Bonsuccès, n.º 1

Compra i venda de valors - Ordres de Borsa
Canvi de monedes

Girs sobre l'estranger - Comptes corrents

Admetem dipòsits de valors en custòdia
Facilitem OR per a pagaments a DUANES

NOTA IMPORTANT: Revisem curosament les amortitzacions

TEATRE NOVETATS CARNAVAL AURIGEMMA

Distingits balls de disfresses. Quart de la sèrie
PER A DEMÀ DISSABTE 1.er DE MARÇ

Ball Multicolor

I PER AL DIMARTS 4 DE MARÇ

Ball Florit

Localitats, Carrer Ferràn, 53

ANTONI LOPEZ

— IMPRESSOR —

Treballs comercials de totes classes : Revistes : Catàlegs
Edicions especials de luxe
Talonaris : Factures, etc., etc.

Olm, 8 : Teléfon 4115
BARCELONA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

El pobre Carnestoltes

El pobre Carnestoltes s'acaba de morir... Prohibit els confetis i les serpentes, prohibit el que l'home es disfressi de dona i la dona d'home. Prohibida la careta... Són ordres superiors. Què resta? La rua i els balls. Es a dir res, perquè de rua, més o menys importants, n'hi ha sempre i de balls, també. No queda

res. El Carnestoltes de 1924 ha estat dissolt com les Corts, els Municipi i les Diputacions, i la rua sense disfresses, serà una rua governativa.

I tant se val! Allò de que tot l'any és Carnestoltes, és veritat, tant si s'agafa en el sentit filosòfic, per a dir que tots portem una disfressa, com si es pren per la banda recreativa, que és la nostra. El Carnestoltes era una cosa romàntica que il·lusionava an els dependents de comerç i a les filles de les porteres, que es creien trobar sempre una aventura al ball, i una joia permanent durant tres dies. Però està comprovat de que les aventures de Carnaval no són més que literatura, i que si l'aventura es produeix, resulta que la tenim amb una senyora atrotinada, amb totes les virtuts fetes malbé, que ha volgut fer-se l'interessant pel fàcil procediment del dominó i del seu misteri.

L'alegria de tot l'any ha mort a l'alegria de tres dies. El ball de cada nit dels perduts, i els balls dels diumenges de les minyones i de les modistes, han fet perdre valor an els balls de «Novedades». Quan no existien els *dancings*, ni els *thes dançants*, ni els salons del Carrer d'Aribau, ni la «Bohemia», ni «La Paloma», ni «El Globo», es comprèn que la gent cerqués en les llibertats del Carnestoltes la possibilitat d'una aventura, és a dir, l'aproximació a una dona. Però ara el bon «corrido», amb el Carnaval surt perdent. Perd perquè mai sap de què va amb la dona que balla, o en sap massa. Perd perquè la conquesta li costa ballar com una baldufa i pagar el *restaurant*, com un innocent. Perd perquè, o no treu recompensa, devega-

des, o si en treu, acaba comprènent que en dia normal i en hora propícia, l'hauria obtingut sense fatiga i amb una evident economia. Perd, perquè, en fi de comptes, no serà més que l'aventura tronada que han tingut tots els estudiants i tots els salta-taulells.

En canvi, fóra del Carnestoltes oficial, en el Carnestoltes de tot l'any es surt guanyant. Es guanya, perquè sense embolics i sense ocultacions, podem ballar amb tota l'elegant indecència possible, amb la soltera i amb la casada, davant de la família honorable i del marit. Es guanya, perquè la conquesta es fa reposadament, ballant amb discreció, conversant, reposant, sense donar importància ni als balls que falten ni a les hores que corren. Es guanya perquè no cal preocupar-se pel portamonedes, car un tè amb pastes, un tè al «Ritz» o a la «Granja», amb tres pesetes es paga. Es guanya perquè l'aventura va madurant com un fruit: primer el discreteig, després el «flirt», després l'amor, i, finalment, el recó amable, on sense soroll ni presses, es compleix «la gran consagració de la Natura».

Resum: El Carnestoltes serveix per als que no poguent-se guanyar la vida amorosa durant l'any, confien en la protecció de l'etzar. És com si es jugués a una rifa, en la qual el premi fos una senyora. I naturalment, quan toca la rifa, és un premi petit que no val la pena.

PARADOX

DEL CAMP

Un dia de cacera

II

Quan hem sortit a fora, la terra, sota els nostres peus, estava dura i relliscosa per la gebrer. A l'horitzó apareixia, entre uns núvols grisos i esparracats, el sol: un sol com un ou ferrat.

Llavors ha dit l'ex-batlle:

—Anem a buscar els gossos.

Perquè cap d'aquests terribles caçadors té gos.

Quan surten de cacera es situen prop d'una masia, fan uns crits estranys i acudeixen dos o tres gossos de la casa. Van a una altra masia i acudeixen més gossos. Però hi ha que veure aquestes bestioles! Estan tan flagues que al través de la pell i l'os—de carn no en tenen—se'ls veu fer la digestió. Tenen tanta gana que fins es mengen l'herva dels camps, talment com si estessin empeltats de bèns. Són uns gossos vegeterians, però no en són per salut: en són per necessitat.

Llavors diu el batlle:

—A les bardisses de Câ'l Arnó hi ha un conill.

I tots anem en busca del conill, disposats a donar-li un disgust. A mi en fa gràcia que es coneixi amb tanta precisió el domicili de l'orellut animaló. Però, o això de la precisió deu ésser un *cuento* o el conill deu estar de viatge, perquè per més que correm amunt i avall no el trobem en lloc. Passem per un camp de pastanagues i els gossos s'hi aturen a esmorzar i no deixen una pastanaga sencera.

Ens endincem en una pineda, ens dispersem. El batlle i l'ex-batlle, es perden entre uns matolls. En Manelic, de sobte, comença a llençar uns crits tan estranys que no semblen de persona: semblen de gramòfon. A mi això, em neguiteja un xic. Però En Manelic em tranquil·litza:

—Això és per atreure al conill.

—I només n'hi ha un?

—Només.

—Així valdrà més que el matem perquè es deu avorrir tan sol a la muntanya... És a dir: potser hi fa penitència!...

Quan els meus companys s'han cansat de córrer i de grinyolar, en vista de que el conill no surt, ni la fura—que du En Manelic en una gabieta—l'ha trobat al cau, abandonem la pineda.

—Ara anirem al rierol de Câ'n Cirera, que hi ha una becada.

I tornem a emprendre la caminada. Ja és mitja tarda, no hi ha sol, i comença a ploure. I la becada tampoc surt. Si volem disparar les escopetes haurem de matar algun gos dels que ens acompanyen. Potser els hi fariem un favor.

Al vespre arribo a casa cansat, ple de fang, aformat, mort de fred. Els meus companys, malgrat no haver caçat ni un pardal, diuen que s'han divertit tant!

LLUÍS CAPDEVILA

CERCANT LA PENEDUDA

—A veure si ens resultarà pendó

El lleals

Cosa més estranya... Inesperadament ens ha visitat En Romanones. Se'n va a la costa blava, a Niça. En García Prieto serà a Lisboa, l'Alba a París, i En Romanones a Niça. Heu's aquí el fi de la concentració lliberal, convertida en la dispersió lliberal. Però En García Prieto va des de les seves soletats d'Astorga a les soletats de Lisboa. L'Alba, fa soliloquis a «les tristes marges del Sena», com va dir un poeta castellà, oblidant que les vores del Sena són les més alegres del món. I En Romanones escriurà a la costa blava. Per cert que ens estranya aquest propòsit literari perquè En Romanones no ha escrit mai, i no l'acompanya ningú, encara que és de suposar que darrera d'ell anirà l'Argente.

Cosa més estranya... En Romanones arriba a Barcelona, i van a rebre'l, diuen que unes trescentes persones. Tot el partit. Però, és que En Romanones tenia partit a Barcelona? Es veu que sí, o almenys tenia an En Grañé, i tenint an En Grañé, la rebuda estava assegurada. Un dels romanonistes receptors, va dir a un periodista:

—Ja veu que En Grañé sap organitzar tant bé una rebuda com unes eleccions. An aquí hi han trescents vius. Si hagués pogut portar els morts de que disposa, no cabrien a l'estació.

Nosaltres, francament, no esperàvem la recepció feta an En Romanones, però ens hem de rendir a l'evidència, i confessar que avui per avui, i recordant altres rebudes recents, no hi ha cap home polític capaç d'atreure trescentes persones a l'estació. Aquesta victòria va deixar astorat al propi comte que digué:

—Des d'avui, Barcelona, serà, además de l'arxiu de la cortesia, l'arxiu de la llealtat.

En Romanones, home després com tothom sap, es va ratificar en aquesta opinió quan va veure que els seus lleals, avençant-se an els seus desitjos, li havien pagat el compte de l'hotel.

Feminisme

No direm on ha passat, perquè no ho podem dir. Cap secret, però comprometeriem a un amic. Es igual. Lo mateix pot ésser el Municipi, que la Delegació d'Hisenda, que la Biblioteca de l'Universitat. Un edifici oficial i una dependència oficial.

Les dones van substituïnt als homes per tot arreu, i an aquesta dependència oficial, arribaren unes senyorettes empleades. Naturalment, un empleat galant, va preparar una petita habitació amb un rentamans, un mirall, i una tauleta amb pintes i una brotxa per a empolvar-se. Però el quete de la dependència s'indignà i adreçant-se a l'empleat galant, li digué:

—«Pero es que V. se ha creído que esto es el «Edén Concert»?

Visca el robatori!

Les dones, aquestes dones que saben lo que costa guanyar un duro honradament, a l'anar al mercat venen boges, no saben on són.

S'està robant d'una manera escandalosa, sense que la premsa, aquesta premsa bastarda, faci una campanya plena de justícia contra els lladres de la ciutat.

Roba el carnicer, el tender, el vicultor, el vaquer...

Roben tots els lladres vestits de venedors, sense que les autoritats acabin aquest abús intolerable.

Cada dia augments!...

Cada dia noves fàbriques que barren llurs portes...

Es roba amb la taxa... Es roba amb el pes... Es falsifica qualitat!

No hi ha menjar quan vol evitar-se l'atracament.

Què fa la ciutat? Calla... Calla...

Solament a l'anar als mercats, hem de cridar a les portes:

—Visca el robatori!...

Visca l'actual Junta d'Abastaments!

—No mengem!...—diran els rics.

—Que dejunin!—diran els potentats.

Però ai! que la corda vindrà un dia que es trencarà i allavors succeirà el cataclisme, perquè això no és viure, això és un plany de dignitat obrera i de vergonya...

La passivitat dels qui deuriem evitar aquest desesper i la bogeria dels humils vindrà que tindrà el seu límit... Massa rigal!

A les tendetes de barriada, mena de *apatxerisme* cobert de decència i que carreguen el mort als acaparadors, caldria anar-hi amb grillets i cordes per a maniar a tanta pillada.

—Visca el robatori!...

Crec que a més de desterrar a certs polítics, s'hauria d'agafar un vaixell i posar-hi uns quants centenars de lladres vestits de persona honrada...

De no ésser així, la Barcelona, que disfressa la seva tristesa omplenant tots els teatres en senyal que hi ha riquesa, podran cridar els pobres obrers i la gent mitja, aquests que no són ni carn ni peix.

—Visca el robatori!...

*
**

Motiu per a una carrossa a la cavalcada:

Una colla d'acaparadors, altra de venedors, vestits de pillets i fent ganyes a totes les autoritats per la seva impotència, i més que impotència la seva covardia.

I un lletrero amb un rètol il·luminat que digui:

Visca el robatori!

EL CAVALLER NOCTÀMBUL

QÜESTIÓ DE GUSTOS

—Per Carnaval el millor amic que es pot trobar és aquest: l'avestrús.

L'Unamuno

Sense cap mena de comentari copiem aquest telègrama publicat per tota la premsa i que suposem la Censura ens deixarà publicar també a nosaltres:

«A les dues de la tarda sortí de Salamanca cap a Madrid el senyor Unamuno.

La multitud havia invadit els andens de la estació des de molt abans de la sortida del tren. A l'arribar el senyor Unamuno fou saludat amb una clamorosa ovació. Els aplaudiments i els «visques» no finiren fins a arrencar el tren.

Davant del senyor Unamuno desfilaren els catedràtics, estudiants, obrers, industrials, comerciants i particulars, estrenyent-li la mà. Al pujar al tren l'ovació fou més grandiosa que mai, fent l'Unamuno gestes indicant que volia parlar.

En mig d'un silenci religiós digué el senyor Unamuno:

—Fins a la tornada, però us recomano que conreeu la intel·ligència i la vida civil. A veure si torno aviat; no ho dic per la meua llibertat, que no m'importa!

A l'arrencar el tren es renovà l'ovació, oint-se «visques» a l'Unamuno.

El comiat fou verdaderament emocionant.»

Un ministeri de literatura

Realment Espanya és el país més pintoresc i divertit del món.

Nosaltres, que tenim tan poc sentiment de pàtria, som uns desagraïts i uns brètols. Paraula.

Ara mateix...—*ja, ja, ja!* deixeu-me riure—tenim al nostre país un grapat de problemes greus a resoldre: el de les subsistències, el de les habitacions, el del Marroc, el de revisió d'Ajuntaments, el del treball. Doncs, bé, sabeu de què ens estem preocupant? D'un problema que sembla un problema de sarçuela bufa: la creació d'un ministeri de la literatura.

Ja sé que vostès, que són uns desagraïts impenitents, preguntaran amb una estranyesa absurda i de mal to: Però per què un ministeri de literatura si no tenim literatura?

Bah! Per a fer bonic.

Tampoc tenim barcos, i bé tenim Ministeri de Marina. Doncs, també el tenim per això, per fer a bonic.

Ateneu

El senyor Palacio Valdés ha sigut president de l'Ateneu de Madrid uns dies o unes hores. Ha deixat d'ésser-ho perquè ja té anys i la política no li prova. I a l'Ateneu de Madrid s'hi feia política. Les manifestacions del senyor Palacio Valdés han coincidit amb la clausura de l'Ateneu de Madrid, ordenada pel Directori.

L'Ateneu de Madrid sempre havia sigut una veu d'alerta, havia intervingut impetuosament, amb un impetu jove i simpàtic, en tots els conflictes de la vida nacional. Per això, per aquesta intervenció, ha sigut clausurat.

Nosaltres, els catalans, que també tenim un Ateneu, ja podem estar tranquils, ja podem respirar amb satisfacció.

El nostre Ateneu no serà clausurat. Allà no s'hi fa política. Allà es juga al billar, als escacs, al tresillo i al burro. I fins a vegades s'hi llegeix algun llibre.

Aquest número ha passat per la prè-
via censura militar

Cuidado con los rateros

Ho posem així, en castellà, perquè així s'acostuma a posar-ho.

Aquest ròtul és veu que manca en molts llocs de la nostra ciutat.

Ara mateix, al palau de la Mancomunitat s'ha perdut una bandera catalana, una bandera enviada pels catalans d'Amèrica. A nosaltres això, aquesta pèrdua, ens ha omplert de dubtes i d'inquietuts. Es que pot perdre's una bandera?

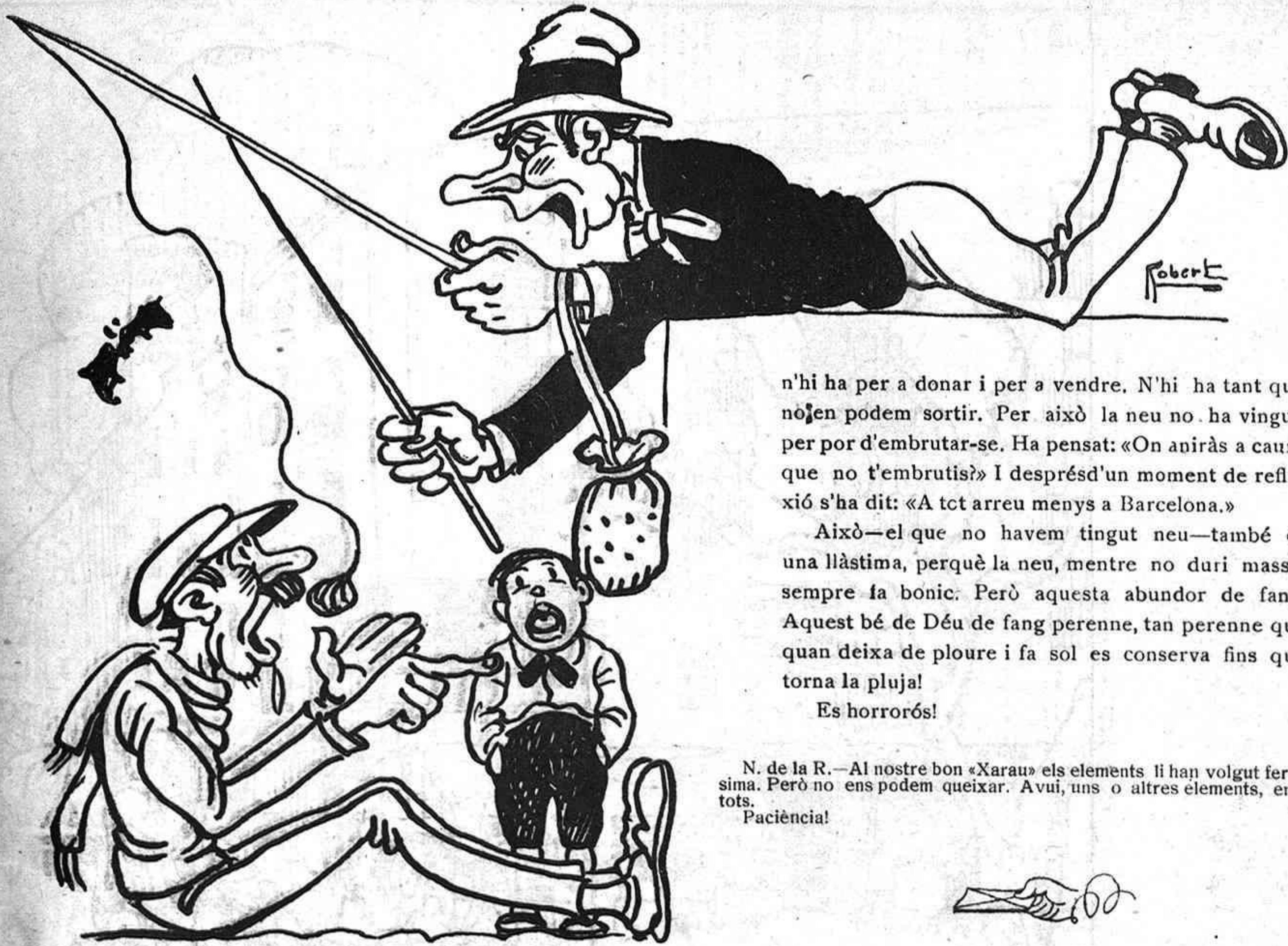
Paró, hombra da Dios, sañort Sala, que una bandera no es un garbanso!

ENTRE BOTIGUERS

—I a tu com et va el negoci?

—Malament! Tan malament que, perquè la gent vingui, vull posar *souper-tango* a la botiga.

COSTUMS DE CASA

Fer la figuereta al poble.

n'hi ha per a donar i per a vendre. N'hi ha tant que no'n podem sortir. Per això la neu no ha vingut: per por d'embrutar-se. Ha pensat: «On aniràs a caure que no t'embrutis?» I després d'un moment de reflexió s'ha dit: «A tot arreu menys a Barcelona.»

Això—el que no havem tingut neu—també és una llàstima, perquè la neu, mentre no duri massa, sempre fa bonic. Però aquesta abundor de fang! Aquest bé de Déu de fang perenne, tan perenne que quan deixa de ploure i fa sol es conserva fins que torna la pluja!

Es horrorós!

XARAU

N. de la R.—Al nostre bon «Xarau» els elements li han volgut fer la santíssima. Però no ens podem queixar. Avui, uns o altres elements, ens la fan a tots.
Paciència!

Reflexions diverses

:: GLOSSARI ::

LA NEU

Es pot dir que tots els barcelonins tenem l'esperança de veure neu, de veure-la en els carrers de la nostra ciutat. Queien quatre gotes—i qui diu quatre dia cinc—i tots dèiem: Això és neu!

Nosaltres no ho sabíem si ho era, però sabíem que ho semblava. I no ho devia ésser de segur. Una vegada més ens havíem equivocat. El barceloní és l'home que s'equivoca amb més freqüència i en tots els ordres: amb això de la neu, amb lo de les subsistències que, des del passat tretze de setembre, es cregué que anirien regalades, amb lo dels *atracos*, amb la durada curta o llarga del Directori...

Això d'equivocar-se, indubtablement, és un mal. Però què hi farem, Mare de Déu! Ens hem de conformar amb els dissenys de la Divina Providència!

La neu se'ns ha fet fonedissa abans de la seva aparició. La neu no ens ha volgut visitar. La neu no ha volgut visitar Barcelona. I és que—nosaltres ho sabem de bona tinta—ha tingut por del fang. Ciutats de neu són Madrid, París, Berlín. Barcelona és, tan sols, ciutat de fang. N'hi ha tant aquí de fang que

D'un bon papà, que soporta fa tres hores una vetllada cursi del col·legi, en anunciar-se la lectura d'una altra poesia que es titula «Por fin libre»:

—(Ditxós de tu!)

D'una xafardera, després d'enterar-se de que en un centre esperitista de barriada hi actua de «mèdium» una seva amiga que ha fet tronar i ploure:

—(Juraria que «s'entén» amb els difunts.)

D'un metge dolent, observant, amb sorpresa, que el malalt millora notablement:

—(O jo vaig equivocar la recepta o el meu client no ha tastat la medicina.)

D'un pagerol, en un dia de pluja, veient que una ventada impertinent gira el paraigües d'un clergue:

—(Tant se val; no és d'extranyar: són homes com els demés.)

D'una carbonera que té la dissort de tenir el *novio* poeta, llegint una lletra que aquest li endreça:

«Divinal fembra... poncella immaculada...» —(Ai filla! i pensar que abans em deien la Tuies de cà'l carboner!)

M. GRANÉ CIVIL

Va tan bé, està en un estat florexent.... que tot ho regala!

LICEO

El poeta Jaroslav Kvapil s'ha inspirat, per a escriure el llibre de *Rusalca*, en un conte de C. H. Andersen: *La sireneteta*. És un conte d'una dolça i vaga irrealitat. En el conte d'Andersen la sireneteta, enamorada del príncep, demana a una bruixa del fons del mar que converteixi la seva cua de peix en dues blanques cames de dona. Quan aquest miracle és fet, la sireneteta puja a la platja a l'encontre del príncep. Caminar la fa sofrir horriblement, i devé muda. El príncep la porta al seu palau, però, naturalment, com tots els prínceps, es casa amb una princesa i allavors la sireneteta, tal com li va prediure la bruixa del fons del mar, com no ha aconseguit enamorar al príncep, es converteix, a l'exir el sol, en un blanc glop d'escu.

Jaroslav Kvapil ha aguditzat més el dramatisme d'aquest conte, per a fer-lo més teatral.

La música d'Antoni Dvorak és considerada com la millor que aquest autor ha posat a les seves obres teatrals. A nosaltres, francament—i dit sigui amb tot el respecte—no ens agrada. Quan la primera representació de *Rusalca*, era massa viu en nosaltres el record deliciós de la *Nòvia venuda*, de Smetana.

Al compondre aquesta obra Dvorak vacil·la entre el seu temperament de tècnic i l'afany d'entregar-se a una línia francament melòdica. Això fa que la música d'aquesta obra sigui confosa i carregada. Potser en l'òpera còmica—en la que Dvorak s'ha de dependre d'aquest afany tècnic que desvirtua la *Rusalca*—la música de l'autor de *El diable i Caterina* tingui un valor efectiu i real.

ROMEA

Tenim en aquest teatre a l'Enric Borrás Avui com avui, el més gran actor espanyol. I el més gran actor català, naturalment.

L'Enric Borrás ha representat *Edip rei*, de Sòfocles. Per què haurà incorporat l'Enric Borrás aquesta obra al seu repertori? No creiem que sigui per a emular a Mounet-Sully. Però sí creiem que aquesta obra no pot tenir cap interès pels públics català i castellà. El podria tenir posat en escena per un gran director, amb trajos dibuixats, per un gran dibuixant, amb acompanyament d'arpes i flautes du rant els parlaments del Chor.

En quant a l'interpretació, tots els elogis a l'Enric Borrás, fet un gran tràgic. I an En Montero. I En Guitart. La senyora Ferrándiz, incorrecta, exagerada, malament.

TÍVOLI

La leyenda del beso és una opereta—o sarçuela—en dos actes que han escrit els senyors Paso (fill) i Reoyo, i han musicat els senyors Soutullo i Vert. L'empresa, pel compte que li té, ens ha volgut fer creure que es tractava d'una obra de gran importància dintre el gènere líric. En realitat es tracta d'una obreta sense pretensions. Així ho deuen creure els seus autors. I si no ho creuen així, pitjor per ells.

El llibre és poqueta cosa, un xic enfarfegat de llenguatge en part seriosa, un xic cursi, però no es pot dir que sigui una batesia. En canvi la part còmica està tractada amb força gràcia i scretció, que és lo que en aquests casos agraeix el públic, car tot hom sap que els conflictes de llibrets de sarçuela i opereta acostumen a ésser, desgraciadament, uns conflictes de cartró. El to dominant, doncs, en aquesta obreta, és el gris, un gris pobre i vulgar d'estar a casa.

AL BALL

—«No me conoces! No me conoces!»
—Sí, dona, que *ta* conosco, ets una mascarata que tens ganes de dur me al restaurant.

De la música pot dir-se lo mateix: no té una personalitat definida. La firmen els senyors Soutullo i Vert, però s'hi noten influències marcadíssimes d'altres músics: Massenet, Luna, Serrano, Vives...

Una decoració d'En Castells—la primera del segon acte—resolta d'una manera gentilment arbitrària i molt entonada de color. Els trajos dels gitans molt estilitzats, llampants i de gran efecte.

Interpretació: La senyoreta Pérez Carpio té la propensió a exagerar sempre un xic el tipus amb una mímica trencada i d'un apassionament que les més de les vegades no vé a to. El senyor l'Enya és un actor discretament graciós i que dona una gran vivacitat a totes les escenes en que intervé. La senyora Saus és una tiple còmica de lo més còmic i simpàtic que corre. El senyor Caballé—i això ja no ho hauríem de dir perquè ho sap tothom—posseeix la veu més agradable amb que compta avui el gènere líric. El senyor Díaz, en un paper de poca importància, molt entonat. La senyora Galindo... De debò era la senyora Galindo? Ens va fer l'efecte d'un mal aficionat recitant *La huelga de los herreros*. Avui, estimada senyora, el *latiguillo* és una cosa que els actors discrets han desterrat del teatre i la mímica terrorífica també. Si per a fer una gitana de sarçuela—tots sabem que allò de llegenda és una broma d'Almanac!—adopta aquests aires, què farà el dia que interpreti una de les bruixes de *Macbeth*?

CÓMICO

La colla d'En Rojas-Caparó ve fent una bona campanya. El homenatge a don Miquel, fou un èxit i el felicitem perquè incl-

gué l'obra *El carro del vi*, del famós saineter. R. Ramon Vidales. Tingué aplaudiments, ofrenes i elogis.

TALÍA

Demà a la nit, l'elenc Miliá-Cebrián inaugura el local de l'ex-«As», però vestit de nou i amb una Empresa desitjosa de donar novetats al públic.

BOSQUE

El senyor Abeleira s'ha posat al front d'una gran Companyia d'Atraccions i Novetats.

Han contractat els millors artistes i ço fa preveure que la sala graciencia es veurà plena de gom a gom.

BOB

PER A ACABAR

La setmana que vé ens dedicarem a l'«Apolo», al «Victoria» i a l'«Español». Avui no tenim temps Ni paper.

Un admirador de Pablo Gorgé: Hem rebut la seva lletra. Nosaltres agraim i atenem totes les indicacions. Però aquesta vegada, estimat i desconegut senyor, està equivocacat. Nosaltres també hi érem!... Quan vulgui passi per la redacció i en parlarem.

B.

Carnaval

Hem anat als balls Aurigemma-Cañadó a «Novedades. Fills meus quina alegria, quins crits, quina animació!... i quines dones!

On es deuen ficar aquelles dones els demés dies de l'any? Perquè només les hem vist al ball. Paraula!

*
**

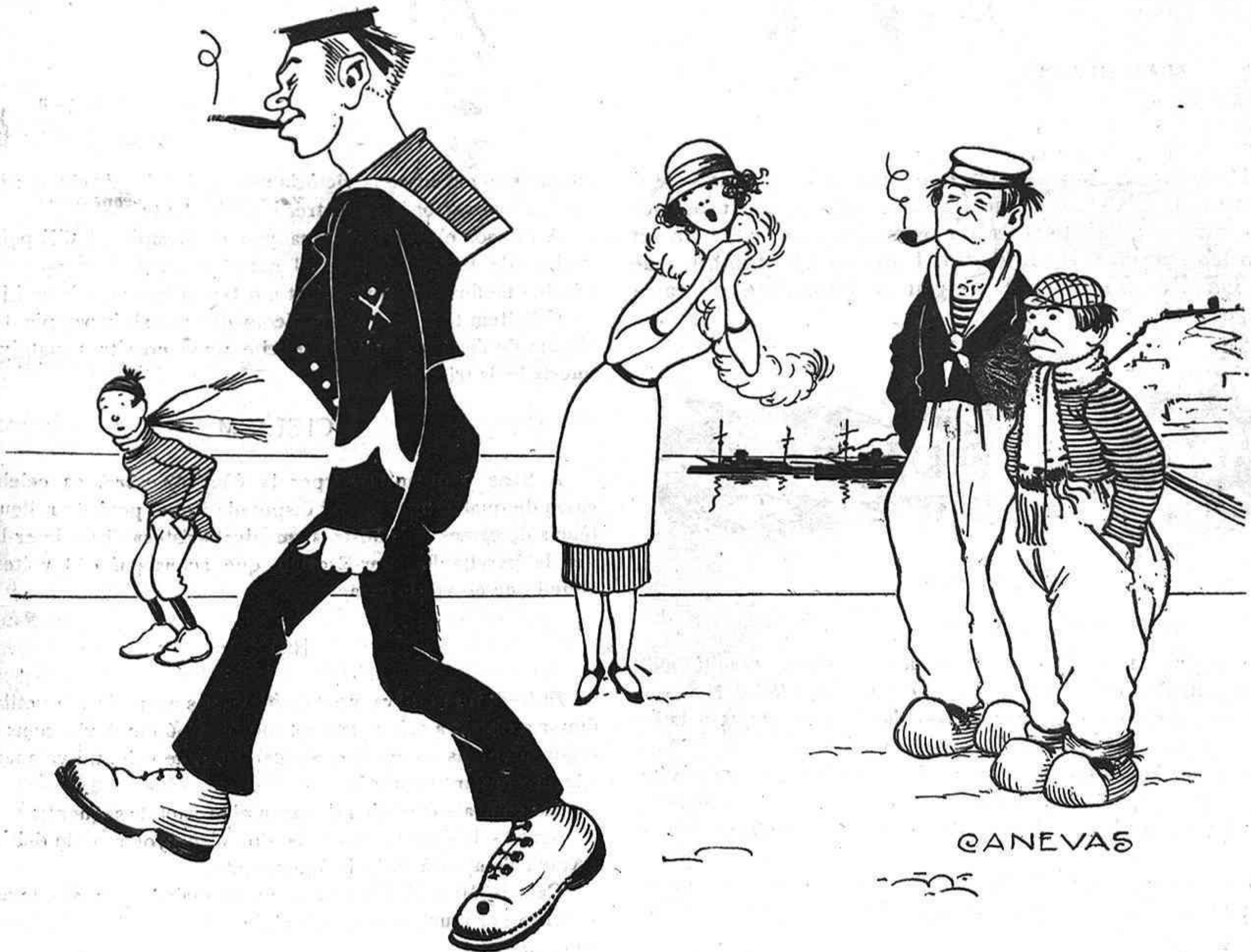
L'Artístic també en prepara un de ball, el ball dels Set Pecats Capitals. Diuen que s'hi farà molta broma. Ho creiem. Amb els pecats sempre s'hi ha divertit tothom.

En Romanones a Barcelona

Tenim an En Romanones a Barcelona. No sabem què hi ha vingut a fer. Però, vaja, tampoc ens interessa. Potser, si ens en enteràvem, tindríem un disgust. Però potser no, potser tindríem una sorpresa.

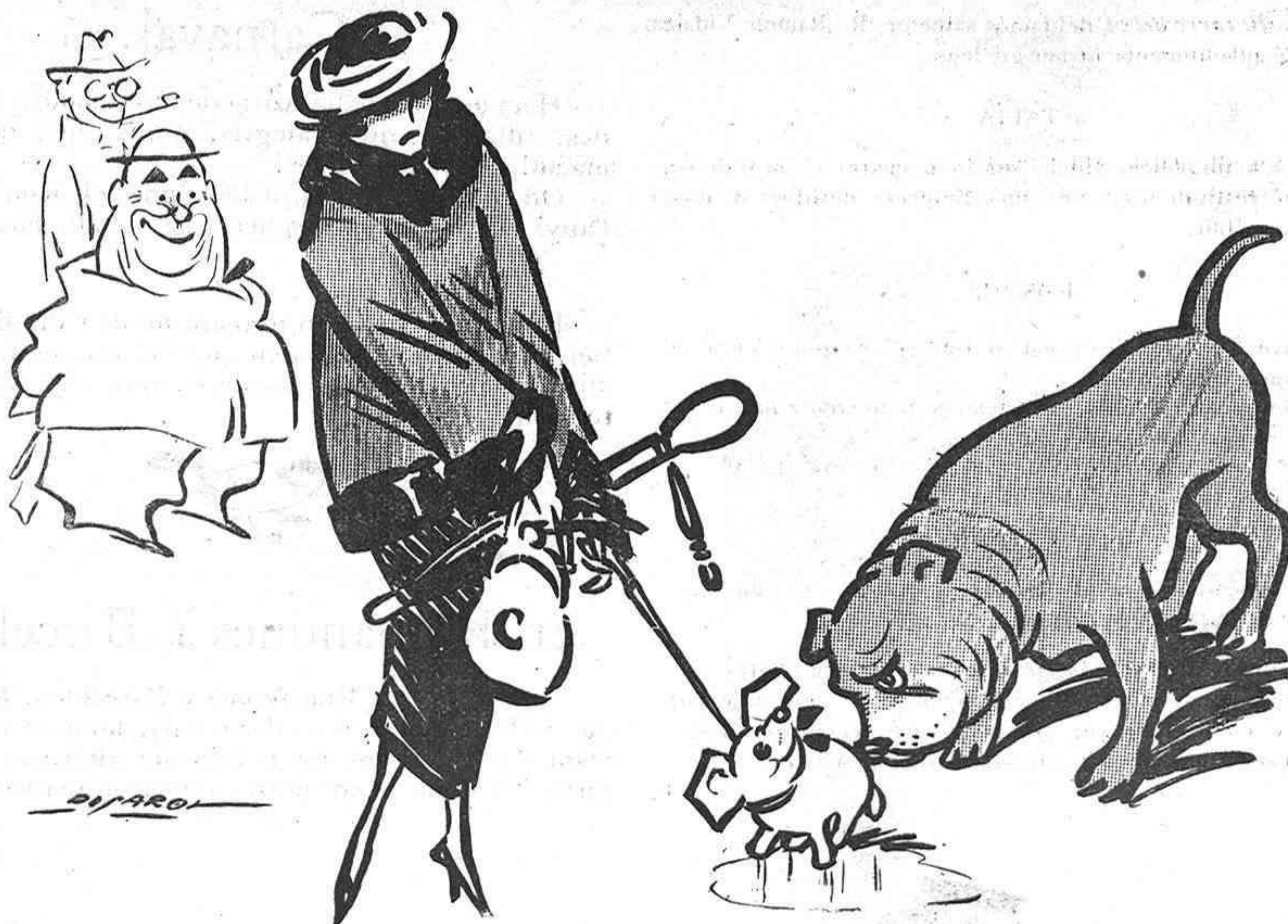
B.

CANEVAS

ELS HOLANDESOS A BARCELONA

— Quins homes! Quina salut!
— Tu diràs! Si per comptes de pilota fiquen formatge d'Holanda a l'olla!

ADAGI EN ACCIÓ

Els extrems es toquen.

Un amic, a' parlar-nos d'aquest polític coix, però no manco, ens ha dit que ha sigut un dels homes més calumniats, que és tan bona persona, que no s'ha fet ric a les costelles de la nació. I ens ha dit, també, que ara En Romanones ha vingut a combatre el caciquisme.

triomf, emportant-se la victòria per equips i] per clubs. El públic madrileny ovacionà als nostres representants.

A Bilbao, els catalans guanyen el Campionat d'Espanya per regions de futbol, [malgrat el comportament desconsiderat d'un públic que fins ara havia donat mostres d'ésser equànim i just.

Felicitem tots an aquests xicots, que tan alt han sapigut deixar el nom de l'esport català, i felicitem-nos nosaltres mateixos d'aquests bells triomfs...

FUTBOL

Barcelona (reserva) - Júpiter

Aquest partit, celebrat al camp dels campions, resultà molt interessant. El domini fou alternat i els nois del Poble Nou, que foren dominadors a la primera part, sigueren dominats a la segona, en la que el joc dels «reservistes» s'imposà.

Tot ell es jugà a bastant tren, distingint-se les ratlles davanteres que feren perilloses excursions que obligaren a mostrar la seguretat de les respectives defenses, sempre segures i enèrgiques.

Com el partit, amistós, fou el resultat: empatats a un goal. Així tothom content. Arbitrà el senyor Forns, indulgent i imparcial.

**

Catalunya triomfant! Catalunya guanyadora! A Madrid a la cursa del cros nacional, l'equip català ha aconseguit un grandió

CICLISME

A Sans, i organitzada per la *Unió Sportiva*, es celebrà una cursa de quatre hores, molt disputada i que posà de relleu la potència de cames dels nostres «manivellaristes». El primer lloc fou per la parella Regnier-Esrich, que aconseguí 968 voltes, com aquell que no vol la cosa.

BOXA

El fred, que pelava, no convidava pas a acudir a la vetllada de dimarts passat a «Novedades»; però el públic devia pensar que segurament els boxejadors s'escalfarien de valent, i va anar-hi en número bastant nombrós.

Els combats celebrats donaren els resultats següents:

Aracil - Diógenes. Aquests dos s'apinyolaren de debò, però l'Aracil s'emportà la decisió per punts.

Catalá - Mompó. Un combat molt igualadet, en el que ambdós reberen per igual, encara que al final En Catalá rebé alguns cops de *cuidado*.

Puig - Murall. En Murall, més científic, guanyà per punts.

Els *crochets* fantàstics, abundaren.

Kesler - Barnils. El francès aconseguí la victòria per punts,

després d'un combat en el que En Barnils posà de manifest llur valentia i resistència.

Paul Gabriel - Blind. Un combat que no deixà satisfet al públic, per el boxejar d'amdós.

L'ex-campió del pes lleuger aconseguí la victòria sobre el contrari, que no es mostrà el Gabriel d'altres vegades.

Què hi farem!

FERRÀN

PER ANAR TIRANT

Aquesta vegada no puc servir cap plat fort als meus llegidors. Les peces majors no poden ésser caçades, ni les llebres ni els conills tampoc. De què farem mànegues? Anem a donar un tomb per la Fira de l'Art, que no és pas igual que anar a veure l'Art de Fira, i de segur hi trobarem quelcom per l'àpat de la setmana.

Veiu? Ja ho deia jo! A les «Galerías Layetanas» hi ha dues parades noves de pintures. I què en conec de gent que pinta!

Ens aturem davant d'una d'elles i cerquem el nom de l'expositor; es diu Josep Ariet. Ariet? Heu's aquí un nom simbòlic per a un pintor decidit a obrir-se camí a cops de cap.

I que em penso que se'n farà de pas, perquè té una vista de primera i no parpelleja davant del sol. *Foradada, Vinyes i rostoll, i Alsines en dia gris*, així com *Contrast de llum*, són teles ben boniques i ben condimentades que fan molt patxoca, amb tot hi resultar una mica crues.

Es que aquest *beco* artista encara no coneix els trucs de la cuina. Quan els sàpiga, serà capaç de donar-nos gat per llebra.

La parada del costat pertany a En J. Gibert, un altre pintor de lluc, si bé encara no hi lluca prou i li passen arràn del nas dureses de dibuix i de color que li malmeten alguna volta la tasca. Vol dir que no fa coses massa grosses? Jo penso que sí; els quadros de gran tamany són compromesos, car si bé demostren l'empenta de qui els ha pintat. S'exposen també a ésser passat per les baquetes, cosa no gaire agradosa.

Altrament En Gibert exhibeix figura i paisatges; fluixeta la primera i no gaire forts els altres; són plats aquests que no podrien figurar en un dinar d'upa, però en una fontada a *Vallcarca*, o bé als *Voltants del Tibidabo*, aprop de les *Ginesteres*, encara fan el seu paper.

També a «La Pinacoteca» hi ha parada de dibuixos a la ploma i de pintures a l'oli, degudes a un Mateu Serra, pintor d'ofici, que ja comença a ésser un gat vell. Només cal mirar-li els dibuixos que exposa per a sapiguer d'on vé; ara, allí on va, pregunteu-ho als seus paisatges, pintats amb molta sinceritat; *Nuvolada* i *Cap al tard* potser us ho diran i sinó els arbres reunits *Prop de la Campa*.

**

Si us agraden les noies boniques, esbeltes i amb poca roba, us podeu arribar al «Refectorium», on hi passareu un bon ratet. En el saló interior En Mauburger, un artista estranger, d'allò més trassut, hi té un grapat de dibuixos colorits, elegants i xirois, que fan obrir uns ulls com unes taronges.

Vaja, que aquest artista [hi té la] mà trencada en ter mosses llamatives!

C. ARBÓ

Per a que la ciutat sàpiga com van les coses, i per cert que són greus, hem de dir que a Horta hi ha un Dispensari on el metge hi sol ésser-hi a estones.

Cal llegir *El Diluvio* i es convenceran de la realitat. Amb motiu de l'entonsament de la cloaca de la Riera d'Horta, va haver-hi ferits greus i lleus, i, és clar, els portaren al famós Dispensari, sense que trobessin altra cura que la del sol metge que donava l'abast amb tantes persones ferides.

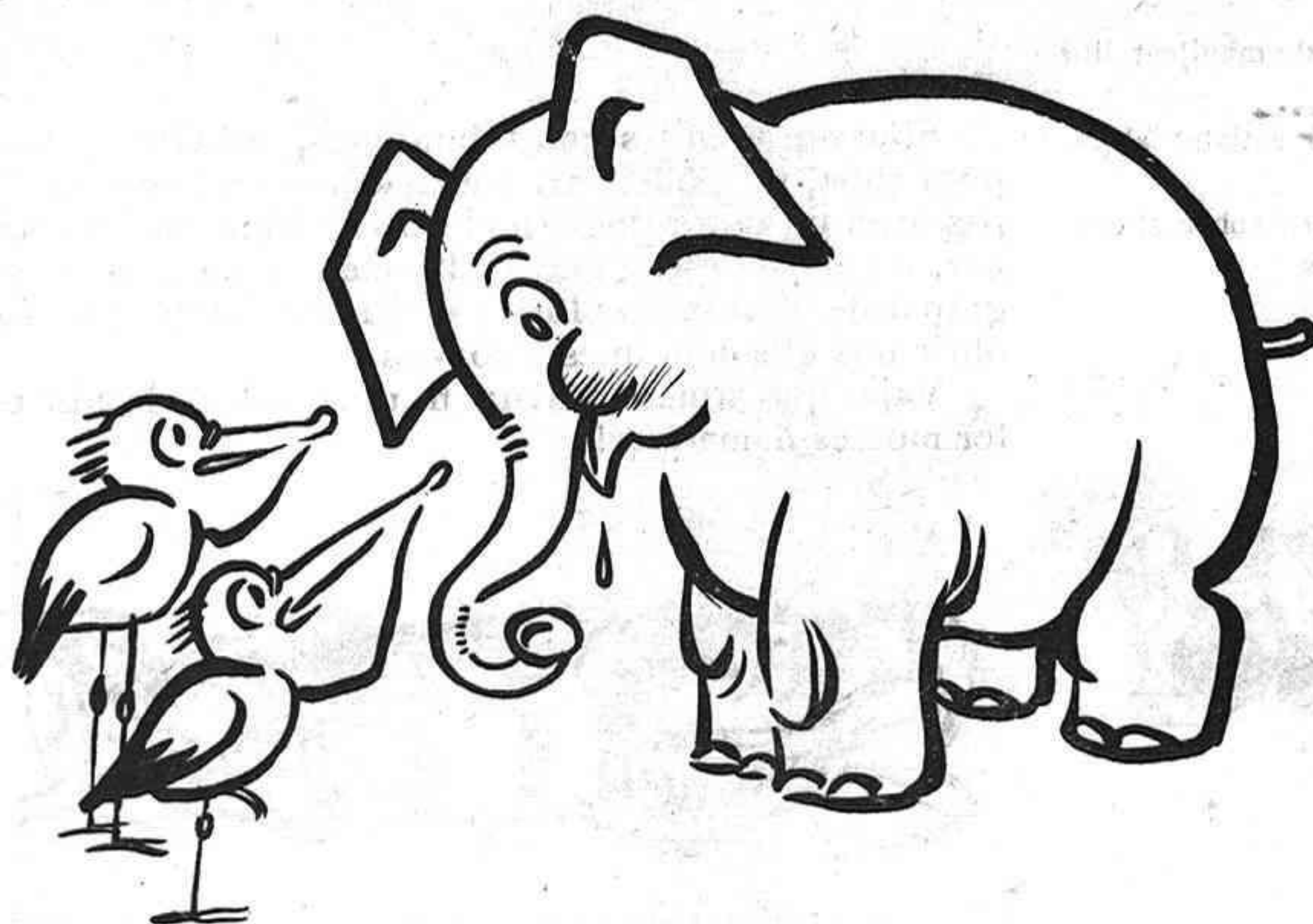
Nosaltres hem de dir a l'actual Ajuntament:

Hi ha dret que no tinguem un servici decent a les barriades?

A LA RUA

—On vas vestit de dona? T'agafaran!
—Bah! Si agafessin a tots els que és disfressen tot l'any.

ENTRE ANIMALS

—Jo el que us aconsello és que us amagueu com més aviat millor perquè, tal com van les coses, aviat els homes menjaran elefant.

Es que la vida dels ciutadans val tan poca cosa que no es trobi consol per a gorir el mal?...

Això en una terra que no fos la nostra, tindria un qualificatiu que no volem anomenar.

Aquí... aquí és Xauxa.

L'actual Consell d'Instrucció Pública (?) ha acordat proposar que l'ensenyança de la religió als Instituts deixa d'ésser voluntària per a convertir-se en obligatòria.

Molt bé, senyors! Molt bé! Trobem que això és una magnífica demostració de l'estat de la nostra situació!

A poques passes d'on passà l'anterior fet existeix un senyor conegut a Barcelona, anomenat Comas d'Argemí.

Aquest senyor no li dóna la gana de posar rigoles ni arranjar el terreny llur, i queden uns esvorancs al carrer d'Amilcar que causarà més desgràcies.

Per més que el Tinent Alcalde, senyor Alós, hagi fet arreglar el lloc, com que la terra s'axerreix i s'esllavissa, queden grans clots oberts.

Però el dia que passi la desgràcia allavors serà obligatori aquest arreglo.

La consciència de certa gent és molt eixuta, i aquest cas que hem denunciat, no hi ha qui posi a rotllo, per evitar desgràcies, a l'opulent senyor Comas d'Argemí?

Hi haurà qui posarà fi an aquesta situació?...

S'acaba ja la *regidoria honoraria*:

Era hora, per a no sofrir tanta llauna i no haver de llegir aquestes famoses sessions que queden gravades a la història de la ciutat.

Lo més trist és que moltes facècies no hagin comprès les cendiriculeses i pallassades que han comès des de que els féren assentar als *ascaños*, com deia un dels *veneros*.

Als col·legis, a molts infants els obliguen a fer unes cartes, quals dictats són una coacció asquerosa.

Però han sigut molts els pares que han dit als seus fills que

abans d'escriure mamarratxades les esqueixin i si convé surtin de l'escola.

Molt bé, Aplaudim que nostres infants no siguin titelles: se'ls ha d'ensenyar a ésser, de menuts, homes.

El senyor Noel, ha donat una cosa a la desprestigiada «U. M. N.» Al·lega, públicament, que el seu esperit està contra el procedir de molta genteta.

Podem dir:

—Encara hi ha pàtria, Noel!

Sembla que ens canviaran les bombetes elèctriques perquè no quedem a les fosques.

Es lo millor que poden fer, perquè la llum va apagant-se poc a poc i convé una mica més de *fiat-lux*.

Han llegit el procés d'una causa?

Val la pena de formar-se pròpiament judici...

Es retrata tota la gran psicologia d'una època amb els seus magnats...

Es permet l'arribada de llauna.

Encara més? No hi ha prou caeteres, regadores, fiambres i cassoles a l'Ajuntament?

No hi ha dret!...

S'ha fet tancar l'Ateneu d'allende.

L'*Armando Palacio* ha sigut qui ha *armat* les qüestions, duent l'afer a un lloc que no l'acredita com a home.

Ja el veurem titular de quelcom, però cal fer-ho amb més diplomàcia, home...

Aquí també en veurem de compensacions i fabricants de *cierra-polleras* convertits, més tard, en barons, ducs o marquesos... oi, *niños góticos*?

En Romanones marxa de Madrid i se'n va a Niza. *Malu malorum*. Nosaltres arrufem el nas.

Ens diuen que els nous regidors seran socis de l'U. M. N. Es cosa, doncs, de tapar-nos el nas.

Antoni López, editor — Rambla del Mltg, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Olm, 8
BARCELONA

ACABA DE PUBLICARSE

EL ARTE DE FUMAR EN PIPA

Un tomo en 8.º

Pesetas 1'50

Resumen Bibliográfico Año 21-1923

Se facilita GRATIS en la Librería de Antonio López y se envía a provincias al que lo solicite

BARÓN DE HOLBACH

DEL PLACER

DE LA FELICIDAD Y DE LA MUERTE

Un tomo.

Pesetas 2

Publicacions de «L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana»

Curs de comptabilitat

per Ferràn Boter i Maurí

Un volum relligat: Pessetes 7

OBRES D'EN ANTONI ROVIRA I VIRGILI

Novíssima Ortografia Catalana

PESSETES 2

**Gramàtica elemental
de la Llengua Catalana**

PESSETES 3

VERSOS I PROSA

LLIBRE DE LECTURA

Selecció de treballs en prosa i vers d'autors catalans moderns i antics.

Pessetes 3

≡ **DICCIONARI** ≡

Català - Castellà & Castellà - Català

Un volum d'unes 1000 planes, relligat amb Pegamoit

Pessetes 15

EL CARNAVAL DE BARCELONA EN 1860

Batiburrillo de anécdotas, chascarrillos, bufonadas, mascaradas, diabluras, etc. etc. Aliñado en prosa y verso por **JOSÉ ANSELMO CLAVÉ**, salpicado de picarescas caricatures

Precio:

Pesetas 3

CARNAVAL DE BARCELONA ANY 1867

Tipus, escenas, quadros, fenòmens
Impresions íntimes de una mascarada

Preu:

0'50 pessetes

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, rementant l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franquig al librerer Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls otorguen rebaltes.

DIA VIU

La fredor és general a tot Espanya.